

1 וּבְרִייתָא שְׁשִׁינוּ שֶׁאִשָּׁה הַרְוָאה שְׁלֵא בִשְׁעַת וּסְתָה מִטְמָאָה לַמִּפְרַע  
 2 מֵעַת לַעַת כַּדְבָרֵי הַכֹּל הִיא שְׁנוּיָה.  
 3 שׁוֹאֵלֶת הַגְּמָרָא: וְלִוְקָמָא אִיפְכָא – וְנִעְמִיד לְהִיפֵךְ, וְכֹמוּ שְׁהַעֲמִדְנָו  
 4 בְּתִירוּץ הָרַאשׁוֹן, וּמְשַׁנְתָּנוּ שְׁשׁוּנָה שְׁהַרְוָאָה דָּם דִּיה שְׁעָתָה עוֹסְקָת  
 5 בְּרַאתָּה בִשְׁעַת וּסְתָה וְכַדְבְּרֵי הַכֹּל, שְׁחַכְמִים מוֹדִים לְרַבֵּי דוֹסָא  
 6 בְּרַאתָּה בִשְׁעַת וּסְתָה שְׁדִיה שְׁעָתָה, וְהַבְּרִייתָא שְׁשׁוּנָה שְׁהַרְוָאָה שְׁלֵא  
 7 בִשְׁעַת וּסְתָה מִטְמָאָה לַמִּפְרַע חַכְמִים, שְׁנַחֲלוּ עַל רַבֵּי דוֹסָא בְּרַוָּאָה  
 8 שְׁלֵא בִשְׁעַת וּסְתָה שְׁמַטְמָאָה לַמִּפְרַע, וּמַאיִזָּה טַעַם חוֹרְנוּ מִהִתִּירוּץ  
 9 הַקוֹדֶם. מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא: כִּיּוֹן דְּאִיפְכָא לְאִוְקִימֵי לְקוּלָּא וּלְחוּמְרָא –  
 10 כִּיוֹן שְׁפַשְׁרָה לְהַעֲמִיד אֶת מַחֲלוֹקְתָא שֶׁל חַכְמִים וְרַבֵּי דוֹסָא לְקוּלָּא  
 11 (שְׁבְרַאתָּה בִשְׁעַת וּסְתָה לְדַבְרֵי הַכֹּל דִּיה שְׁעָתָה וְנַחֲלוּ בְּרַוָּאָה שְׁלֵא  
 12 בִשְׁעַת וּסְתָה) כֹּמוּ שְׁהַעֲמִדְנוּ בְּתִירוּץ הָרַאשׁוֹן, וּלְחוּמְרָא (שְׁנַחֲלוּ  
 13 בְּרַאתָּה בִשְׁעַת וּסְתָה, אֲבֵל שְׁלֵא בִשְׁעַת וּסְתָה לְדַבְרֵי הַכֹּל מִטְמָאָה  
 14 לַמִּפְרַע) כֹּמוּ שְׁהַעֲמִדְנוּ בְּתִירוּץ הַשְּׁנִי, לְחוּמְרָא מוֹקְמִינָן – יֵשׁ לָנוּ  
 15 לְהַעֲמִיד אֶת מַחֲלוֹקְתָא לְחוּמְרָא כְּתִירוּץ הַשְּׁנִי.  
 16 הַגְּמָרָא וְנָה בְּדַבְרֵי הַבְּרִייתָא שְׁהוּבָאָה לְעִיל: קַתְּנִי בְּרִייתָא  
 17 שְׁהוּבָאָה לְמַעְלָה, אִשָּׁה שְׁמַצָּאָה כְּתָם בִּשְׁעַת וּסְתָה טְמוּאָה לַמִּפְרַע,  
 18 וְאִף עַל פִּי שֶׁאִם הִיתָה רוּאָה דָּם בִּשְׁעַת וּסְתָה דִּיה שְׁעָתָה, מִשׁוּם  
 19 שֶׁאִם תִּרְאָה דָּם שְׁלֵא בִשְׁעַת וְסָתָה מִטְמָאָה לַמִּפְרַע מֵעַת לַעַת,  
 20 וְכִיוֹן שִׁישׁ אֹפֵן שְׁמַטְמָאָה לַמִּפְרַע בְּרַאִיטָה דָּם, גַּם בְּכַתָּם אִפְשֵׁר לוֹמַר  
 21 שְׁמַטְמָאָה לַמִּפְרַע, וְאִין לְהַקְשׁוֹת שְׁלֵא יָהָא הַכְּתָם חָמוֹר מִרַאִיִּיהָ  
 22 גְּמוּרָה. מִדִּיִּיקַת הַגְּמָרָא: טַעַמָּא דְּאִשָּׁה שִׁישׁ לָהּ וְסָתָה הוּא דְּפִלְגֵי  
 23 רַבְּנָן בִּין בְּתָמָה לְרַאִיִּיתָה – מִשְׁמַע שְׁדוּקָא בְּאִשָּׁה שִׁישׁ לָהּ וְסָתָה  
 24 חִילְקוּ חַכְמִים בֵּין מַצָּאָה כְּתָם, שְׁמַטְמָאָה לַמִּפְרַע, לְרַאתָּה דָּם, שְׁדִיה  
 25 שְׁעָתָה, הָא שְׁאָר נְשִׁים שְׁאֲמָרוּ בְּהוֹן חַכְמִים שְׁלַעוּלָם דִּיּוֹן שְׁעָתָה,  
 26 וְאִין בְּהוֹן טוּמָאָה לַמִּפְרַע, כְּגוֹן אַרְבַּע הַנְּשִׁים שְׁהַזְּכִירוּ בְּמִשְׁנָה לְהֵלֵן  
 27 (ו'). בְּתוּלָה מַעוּבֵרֶת מְנִיקָה וְזִקְנָה, בְּתָמָן בְּרַאִיִּיתָה, שְׁאִף בְּכַתָּם אִינַן  
 28 טְמוּאוֹת לַמִּפְרַע, מִנֵּי – בְּרִייתָא זֹו בְּשִׁית מִי הִיא הוֹלְכָתָה, הֵלָא  
 29 בְּשִׁית רַבֵּי חֲנִינְיָא בֵּן אֲנַטְיִינֹוס הֵיִיא, דְּאֲמַר רַב יְהוּדָה אֲמַר  
 30 שְׁמוּאֵל מְשׁוּם רַבֵּי חֲנִינְיָא בֵּן אֲנַטְיִינֹוס, כָּל הַנְּשִׁים שְׁרֵאוּ כְּתָם,  
 31 בְּתָמָן טְמוּאָה לַמִּפְרַע, וְנְשִׁים שְׁאֲמָרוּ חַכְמִים דִּיּוֹן שְׁעָתָה דְּהִינּוּ  
 32 אַרְבַּע הַנְּשִׁים שְׁהַזְּכִירוּ, בְּתָמָן בְּרַאִיִּיתָה, וְכֹמוּ שְׁלֹגְבֵי רַאִיִּיתָה דָּם  
 33 אֲמָרוּ חַכְמִים שְׁדִיִּין שְׁעָתָה, הוּא הִדִּין שְׁבַמְצָאָתָה כְּתָם דִּין שְׁעָתָה, הוּיִן  
 34 מְתִינְוֹקָתָה שְׁלֵא הַנְּעִיעַ וּמְנָה לְרַאוּתָה, שְׁאֲפִילוּ אִם נִמְצָאוּ קִדְיָיִן שְׁלָהּ  
 35 מְלוּבָּלִין בְּדָם וְאִינָה יוֹדַעַת אִם בָּא מְגוּפָה, אִין חוֹשְׁשִׁין לָהּ, וְאֲפִילוּ  
 36 מַכָּאן וְלַהֲבָא אִינָה מִטְמָאָה שְׁלֵא גוֹרוּ בַּה כֹּלֵל דִּין כְּתָמִים.  
 37 בְּדַבְרֵי רַבֵּי חֲנִינְיָא בֵּן אֲנַטְיִינֹוס וְנְשִׁים שְׁאֲמָרוּ חַכְמִים דִּיּוֹן שְׁעָתָה כְּתָמָן  
 38 כְּרַאִיִּיתָה מְבוּאָר שִׁישׁ דִּין כְּתָמִים בְּאַרְבַּע הַנְּשִׁים הַמְּסוּלְקוֹת דַּמִּים.  
 39 הַגְּמָרָא מְקַשָּׁה עַל כֵּךְ: וְמִי אִיתָ לִיָּה לְרַבֵּי חֲנִינְיָא בְּתָם כָּלָל – וְכִי  
 40 רַבֵּי חֲנִינְיָא סוֹבֵר שִׁישׁ דִּין טוּמָאוֹת כְּתָמִים בְּאַרְבַּע נְשִׁים אֵלּוּ וּמִטְמָאוֹת  
 41 מַכָּאן וְלַהֲבָא, וְהַתְּנִיָּא בְּרִייתָא, כָּל הַנְּשִׁים בְּתָמָן טְמוּאָה, וְאִף נְשִׁים  
 42 שְׁאֲמָרוּ חַכְמִים דִּיּוֹן שְׁעָתָה, דְּהִינּוּ בְּתוּלָה מַעוּבֵרֶת מְנִיקָה וְזִקְנָה,  
 43 בְּתָמָן טְמוּאָה, רַבֵּי חֲנִינְיָא בֵּן אֲנַטְיִינֹוס אֹמַר, נְשִׁים שְׁאֲמָרוּ חַכְמִים  
 44 דִּיּוֹן שְׁעָתָה אִין לָהּ בְּתָם, מַאי לָאוּ – הֵאֵם אִין כּוּוֹנֵת הַבְּרִייתָא לֹאמַר  
 45 שְׁאִין לָהּ דִּין בְּתָם כָּלָל, וְאִם מִצָּאוּ כְּתָם אִינַן טְמוּאוֹת אֲפִילוּ מַכָּאן  
 46 וְלַהֲבָא, וְלֹא כְּשְׁמוּאֵל שְׁאֲמַר מְשִׁמוּ שְׁמַטְמָאוֹת מַכָּאן וְלַהֲבָא.  
 47 מְתַרְצֵת הַגְּמָרָא: לָאוּ – אִין כּוּוֹנֵת הַבְּרִייתָא שְׁאִין לָהּ דִּין כְּתָם כֹּלֵל,  
 48 אֲלֹא כּוּוֹנָתָה שְׁאִין לָהּ דִּין בְּתָם לְטַמָּא לַמִּפְרַע, אֲכָּל יֵשׁ לָהּ דִּין  
 49 בְּתָם לְטַמָּא מַכָּאן וְלַהֲבָא, וְכֹמוּ שְׁאֲמַר שְׁמוּאֵל מְשִׁמוּ.  
 50 שׁוֹאֵלֶת הַגְּמָרָא: אִם אֲכָן כּוּוֹנָתוֹ שֶׁל רַבֵּי חֲנִינְיָא בְּרִייתָא שְׁאִין לָהּ  
 51 דִּין כְּתָם לְטַמָּא לַמִּפְרַע מְכָּלֵל דְּתַנָּא קְמוּא חָחוּלֵק עַל רַבֵּי חֲנִינְיָא  
 52 וְאוּמַר כְּתָמָן טְמוּאָה סָבַר שְׁטַמָּא אֲפִילוּ לַמִּפְרַע, וְכִי מִסְתַּבֵּר לוֹמַר  
 53 בְּמַסְלָקוֹת שְׁכַתָּנוּ חָמוֹר מִרַאִיִּיתוֹ וְיִזְחַא טְמוּאָה לַמִּפְרַע. מְשִׁיבָה  
 54 הַגְּמָרָא: אִין, בְּרִייתָא זֹו רַבֵּי מַאִיר הֵיִיא דְּמַחְמִיד לְגַבֵּי בְּתָמִים יוֹתֵר  
 55 מִבְּרַאִיִּיתָה דָּם, וּמִטְמָא בְּכַתָּם לַמִּפְרַע אִף בְּאַרְבַּע נְשִׁים אֵלּוּ.  
 56 הַגְּמָרָא מְבִיאָה מְקוֹר לְדַבְרֵי רַבֵּי מַאִיר: דְּתְּנִיָּא בְּרִייתָא, כָּל הַנְּשִׁים,  
 57 בְּתָמָן טְמוּאָה לַמִּפְרַע, וְאִף נְשִׁים שְׁאֲמָרוּ בְּהוֹן חַכְמִים שְׁאִם רָאוּ דָּם  
 58 דִּיּוֹן שְׁעָתָה, בְּתָמָן טְמוּאָה לַמִּפְרַע, דְּבַרֵּי רַבֵּי מַאִיר. רַבֵּי חֲנִינְיָא בֵּן

59 אֲנַטְיִינֹוס אֹמַר, נְשִׁים שְׁאֲמָרוּ חַכְמִים שְׁאִם רָאוּ דָּם דִּיּוֹן שְׁעָתָה,  
 60 בְּתָמָן בְּרַאִיִּיתָה, וְאִינוּ מִטְמָא אֲלֵא מַכָּאן וְלַהֲבָא, וְתִינּוֹקַת שְׁהַנְּעִיעַ  
 61 וּמְנָה לְרַאוּתָה, יֵשׁ לָהּ דִּין בְּתָם לְטַמָּא מַכָּאן וְלַהֲבָא אִף אִם לֹא רַאֲתָה  
 62 דָּם מַעוּלָם, וְתִינּוֹקַת שְׁלֵא הַנְּעִיעַ וּמְנָה לְרַאוּתָה, אִין לָהּ דִּין בְּתָם.  
 63 וְאִיִּיתָה חַשְׁבַּ שְׁהַנְּעִיעַ וּמְנָה לְרַאוּתָה, מְשִׁהַנְּעִיעוּ יְמֵי הַנְּעוּרִים, דְּהִינּוּ  
 64 שְׁהַבִּיָּאָה שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת אוֹ שְׁנַעֲשִׂית בְּתֵּי שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנִים יוֹם אֶחָד  
 65 אִף אִם לֹא הִבִּיאָה שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת.  
 66 שְׁנִיָּה בְּמִשְׁנָה: וְהַמְשַׁמְשֵׁת בְּעָדִים בּוּ, הִרִי בְּדִיקָה זֹו נַחֲשַׁבְתָּ  
 67 כְּפִקְדָּה, וּמִמְעַטָּת עַל יַד מֵעַת לַעַת וְעַל יַד מִפְקִידָה לְפִקְדָּה. הַגְּמָרָא  
 68 דְּנָה אִיזוּ בְּדִיקָה נַחֲשַׁבְתָּ כְּפִקְדָּה: אֲמַר רַב יְהוּדָה אֲמַר שְׁמוּאֵל, עַד  
 69 שְׁבִדְקָה בּוּ לְפָנֵי תַשְׁמִישׁ, אִינוּ מְמַעֵט עַל יַד מֵעַת לַעַת בְּכִפְקִידָה,  
 70 וְאִם תִּרְאָה אַחֵר כֵּךְ בְּתוֹךְ מֵעַת לַעַת לְבִדְקָה זֹו תַּהָא טְמוּאָה לַמִּפְרַע  
 71 אִף מִהוּזְמֵן שְׁקוּדָם בְּדִיקָה זֹו, מַאי מְעָמָא – מַה הַטַּעַם שְׁבִדְקָה זֹו  
 72 אִינָה נַחֲשַׁבְתָּ כְּפִקְדָּה, אֲמַר רַב קַטְיָנָא, מְתוּדָּ שְׁמַהוּמָה לְבִיתָה –  
 73 מְתוֹךְ שְׁמִמְהֵרַת לְשִׁמֵשׁ לְכַךְ אִין לְסַמוּךְ עַל בְּדִיקָה זֹו. שׁוֹאֵלֶת  
 74 הַגְּמָרָא: וְכִי מְהוּמָה לְבִיתָה מַאי הָיִי – וְנִמָּה בַּכָּךְ שְׁמִמְהֵרַת לְשִׁמֵשׁ.  
 75 מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא: מְתוּדָּ שְׁמַהוּמָה לְבִיתָה – מְתוֹךְ שְׁמִמְהֵרַת לְשִׁמֵשׁ  
 76 חוֹשְׁשִׁים שְׁאִינָה מְכַנְּסָת אֶת הָעֵד לְחוֹרִין וְלְפִסְדִין שְׁבִאוֹתוֹ מְקוּם,  
 77 וְלַכָּךְ אִין לְסַמוּךְ עַל בְּדִיקָה זֹו לַעֲנִין שְׁלֵא תַטְמָא שְׁתָּרוֹת שְׁנִגְעָה בָּהֶם.  
 78 מְקַשָּׁה הַגְּמָרָא: תְּנֵן בְּמִשְׁנָתְנוּ, הַמְשַׁמְשֵׁת בְּעָדִים – אִשָּׁה שְׁבִדְקָתָה  
 79 עֲצָמָה בִּשְׁעַת תַּשְׁמִישׁ, הִרִי בְּדִיקָה זֹו נַחֲשַׁבְתָּ כְּפִקְדָּה, מַאי לָאוּ –  
 80 הֵאֵם אִין כּוּוֹנֵת הַמִּשְׁנָה הַמְשַׁמְשֵׁת בְּעָדִים בְּלִשׁוֹן רַבִּים לֹאמַר הָד  
 81 וְעַד אַחָד לְפָנֵי תַשְׁמִישׁ וְחַד (וְעַד אַחָד) לְאַחֵר תַשְׁמִישׁ, מִשְׁמַע  
 82 שְׁאִף הַבְּדִיקָה שְׁקוּדָם הַתַּשְׁמִישׁ נַחֲשַׁבְתָּ כְּפִקְדָּה, וְקַשָּׁה לְשְׁמוּאֵל  
 83 שְׁאֲמַר שְׁבִדְקָה שְׁקוּדָם תַּשְׁמִישׁ אִינָה כְּפִקְדָּה. מְתַרְצֵת הַגְּמָרָא: לָאוּ,  
 84 אֲפִשֵׁר לוֹמַר שְׁאִירֵי וְאִירֵי – זֹה זֹוה, כְּלוּמַר שְׁנֵי הָעֵדִים שְׁשִׁנְיָו  
 85 שְׁנַחֲשִׁבִים כְּפִקְדָּה, עוֹסְקִים בְּבִדְקָה שְׁלֵא אַחֵר תַשְׁמִישׁ, וְאֲחָד לֹו,  
 86 שְׁהַבְעֵל מְקַנָּח בּוּ אֶת עֲצָמוֹ לְאַחֵר תַּשְׁמִישׁ, וְאֲחָד לָהּ, שְׁהִיא בּוֹדֶקַת  
 87 עֲצָמָה לְאַחֵר תַּשְׁמִישׁ, כְּדַתְּנָן בְּמִשְׁנָה (לְהֵלֵן דִּי). דִּרְךָ בְּנֹוֹת יִשְׂרָאֵל  
 88 שְׁהוּן מְשַׁמְשׁוֹת בְּשְׁנֵי עָדִים, אֲחָד לֹו וְאֲחָד לָהּ. אֲבֵל לְעוֹלָם בְּדִיקָה  
 89 שְׁלִפְנֵי תַשְׁמִישׁ אִינָה נַחֲשַׁבְתָּ כְּפִקְדָּה כִּיוֹן שְׁמִמְהֵרַת וְאִינָה בּוֹדֶקַת  
 90 בַּחוּרִים וּבְסוֹדְקִים.  
 91 מְקַשָּׁה הַגְּמָרָא: הֵאֵי מַאי – וְכִי מַה פִּירוּשְׁם שֶׁל דַּבְרִים אֵלּוּ, אִי  
 92 אֲמַרְתָּ בְּשַׁלְמָא – אִם תֹּאמַר שִׁיעָדִים שְׁשִׁנְיָו בְּמִשְׁנָתְנוּ הִינּוּ הָד  
 93 לְפָנֵי תַשְׁמִישׁ וְחַד לְאַחֵר תַשְׁמִישׁ מוּבֵן דְּהַדְּבַר, דְּאִיצְטְרִיךְ לְהַשְׁמִיעֵנוּ  
 94 שְׁבִדְקָה זֹו נַחֲשַׁבְתָּ כְּפִקְדָּה, דְּסַלְקָא דְּעִתְּךָ אֲמִינָא – שְׁהִיא עוֹלָה  
 95 בְּדַעְתְךָ לֹאמַר שְׁמֵתוּדָּ שְׁמַהוּמָה לְבִיתָה לָאוּ בְּדִיקָה שְׁפִיר – שְׁמֵתוֹךְ  
 96 שְׁמִמְהֵרַת לְשִׁמֵשׁ לֹא בְּרִקָה הֵיטֵב, קָא מְשַׁמַּע לָן שְׁמַכְל מְקוּם הָד  
 97 זֹו בְּכִפְקִידָה, אֲלֵא אִי אֲמַרְתָּ אִירֵי וְאִירֵי לְאַחֵר תַשְׁמִישׁ – אֲבֵל אִם  
 98 תֹּאמַר שְׁשִׁנֵי הָעֵדִים שְׁהַזְּכִירוּ בְּמִשְׁנָתְנוּ הַכּוּוֹנָה לְעֵדִים שְׁבִדְקִים  
 99 בָּהֶם לְאַחֵר תַּשְׁמִישׁ, פְּשִׁטָּא – פְּשׁוּט הַדְּבַר נַחֲשַׁבְתָּ כְּפִקְדָּה,  
 100 שְׁתִּירֵי אִינָה מְמַהֲרָת, וְלָמָּה הוּצְרַכָּה הַמִּשְׁנָה לְהַשְׁמִיעֵנוּ דִּין זֹה.  
 101 מְתַרְצֵת הַגְּמָרָא: לְעוֹלָם שְׁנֵי הָעֵדִים שְׁהַזְּכִירוּ בְּמִשְׁנָתְנוּ הַכּוּוֹנָה  
 102 לְעֵדִים שְׁבִדְקָה בָּהֶם אַחֵר תַּשְׁמִישׁ, וְנִמָּה שְׁשַׁאלְתָּ שֶׁאִם כֵּן פְּשׁוּט  
 103 שְׁנַחֲשִׁבִים כְּפִקְדָּה, יֵשׁ לֹאמַר דְּמַהוּ דְּתִימָא – שְׁהִיא עוֹלָה עַל דַּעְתְךָ  
 104 לֹאמַר שִׁישׁ לְחָשׁוּשׁ שְׁמָא תִּרְאָה מִפְּתָה דָּם קְטַנָּה בְּחַרְדָּל, וְתַחֲפִנָּה  
 105 שְׁכַבְתָּ וְדַע וְלֹא תַדַּע שְׁרַאתָּה דָּם, וְאֲפִילוּ בְּדִיקָה שְׁאֲחֵר תַּשְׁמִישׁ לָאוּ  
 106 תַּחֲשַׁב כְּפִקְדָּה, קָא מְשַׁמַּע לָן שְׁאִין חוֹשְׁשִׁים לְכַךְ וּבִדְקָה זֹו נַחֲשַׁבְתָּ  
 107 כְּפִקְדָּה. תִּירוּץ נוֹסָף: וְאִיצְטְרִיךְ אִימָא, לְעוֹלָם שְׁנֵי הָעֵדִים שְׁהַזְּכִירוּ  
 108 בְּמִשְׁנָתְנוּ הַכּוּוֹנָה לְעַד שְׁקוּדָם הַתַּשְׁמִישׁ וְעַד שְׁאֲחֵר הַתַּשְׁמִישׁ, שְׁשְׁתֵּי  
 109 בְּדִיקוֹת אִיצְטְרִיכּוּ רַבְּנָן, חָד לְפָנֵי תַשְׁמִישׁ וְחַד לְאַחֵר תַשְׁמִישׁ, וְכִי  
 110 קַתְּנִי – וְנִמָּה שְׁשִׁנְיָו עַל בְּדִיקוֹת אֵלּוּ שְׁבִדְקוֹת בִּשְׁעַת תַּשְׁמִישׁ 'הָרִי זֹו  
 111 בְּכִפְקִידָה, אֲלֵא אַחֵר תַשְׁמִישׁ – מְדוּבַר עַל בְּדִיקָה שְׁלֵא אַחֵר הַתַּשְׁמִישׁ,  
 112 אֲבֵל הַבְּדִיקָה שְׁקוּדָם הַתַּשְׁמִישׁ אִינָה נַחֲשַׁבְתָּ כְּפִקְדָּה כִּיוֹן שְׁאִינָה  
 113 בּוֹדֶקַת הֵיטֵב, וְנִמָּה שְׁהַזְּכִיר תַּנָּא גַּם אֶת הָעֵד שְׁקוּדָם הַתַּשְׁמִישׁ אִף  
 114 שְׁאִינוּ נַחֲשַׁבְתָּ כְּפִקְדָּה, הוּא לְהַשְׁמִיעֵנוּ דִּין נוֹסָף, אִשָּׁה הַעֲסוּקָה  
 115 בְּתָהֲרוֹת צְרִיכָה לְבַדּוֹק קוּדָם תַּשְׁמִישׁ וְאַחֵר תַּשְׁמִישׁ.  
 116 מְקַשָּׁה הַגְּמָרָא עַל הַתִּירוּץ הַשְּׁנִי: וְהֵא הַמְשַׁמְשֵׁת קַתְּנִי – וְהִרִי לִשׁוֹן

## המשך ביאור למס' נידה ליום שבת קודש עמ' א

דין זה שצריכה לבדוק קודם תשמיש ואחריו.<sup>9</sup>  
שנינו במשנה: המשמשת בעדים הרי זו כפקידה, ומְמַעֵטָתָּ עַל יָד<sup>10</sup>  
מְמַעֵטָתָּ לְעֵת וְעַל יָד מִפְקִידָה לְפִקְדָה. הגמרא תבאר מזה החידוש במה<sup>11</sup>  
שֶׁמִּמַּעֲטָתָּ עַל יָד מִפְקִידָה לְפִקְדָה. מקשה הגמרא: הֲשָׂאָה מְמַעֵטָתָּ לְעֵת<sup>12</sup>  
מְמַעֵטָתָּ – עכשיו ששנינו שבדיקה זו ממעטת על יד מעת לעת, שאם<sup>13</sup>  
לא בדקה בתוך מעת לעת אלא בדיקה זו של תשמיש, אינה טמאה<sup>14</sup>  
למפרע אלא מהזמן שאחר התשמיש ולא מעת לעת קודם לזמן<sup>15</sup>  
הראייה,<sup>16</sup>

1 התנא במשנתנו היא 'המשמשת בעדים', שמשמע שאינו חובה  
2 לשמש בעדים אלא שאם שמשה בעדים נחשב כפקידה, ואם כן אין  
3 לומר שבא להשמיענו במה שהזכיר את העד שקודם התשמיש  
4 שצריכה בדיקה קודם תשמיש ואחריו, ועל כרחך הזכירו כדי  
5 להשמיענו שגם עד זה נחשב כפקידה, ושוב קשה לשמואל שאמר  
6 שעד שקודם תשמיש אינו נחשב כפקידה. מתרצת הגמרא: הֲנִי  
7 במשנתנו 'ומְשַׁמֵּשֶׁתָּ בְעֵדִים', ולפי זה משמע שיש חוב לבדוק בשעת  
8 תשמיש, ואפשר לומר כמו שנתבאר שהתנא אכן בא להשמיענו גם

55 בקבלי המונח על גבי קרקע נחשב כמי שיש בו דעת לישאל, כיון  
 56 שהדבר המטמא נמצא ביד האדם שיש בו דעת לישאל.  
 57 מיתני - הקשו בני הישיבה על דברי רבי יוחנן, שנינו בברייתא, היה  
 58 מתעטף בטליתו, ומהרות ומומאות - וטהרות או טומאות מונחים  
 59 בצדו, ומהרות ומומאות - או שהיו טהרות או טומאות מונחים  
 60 למעלה מראשו, ספק נגע ספק לא נגע, שאם היתה הטלית טמאה  
 61 והיו טהרות בצידו יש להסתפק אם כשהגיבה על כתיפו נגעה  
 62 בטהרות וטימאה אותם או שלא נגעה, וכן אם היתה הטלית טהורה  
 63 והיה שרץ בצידו, יש להסתפק אם נגעה בשרץ ונטמאה או לא נגעה,  
 64 מהור, ואם אי אפשר שהתעטף בטלית אלא אם כן נגע, טמא. רבן  
 65 שמעון בן גמליאל אומר, אומרים לו לאדם זה שנה, כלומר חזור  
 66 והתעטף בטלית פעם נוספת, ושנה, ואם עכשיו יגע בידוע שגם קודם  
 67 נגע. אמר לו חכמים לרבן שמעון בן גמליאל, אין שונים בטהרות,  
 68 כלומר אין אומרים לו שישנה ולפי זה נכריע מה היה בפעם ראשונה,  
 69 שמה עכשיו נגע וקודם לכן לא נגע, או שעכשיו לא נגע וקודם לכן  
 70 נגע. וקשה לרבי יוחנן, אמאי - מדוע כשיש ספק אם נגע מטהרים  
 71 רבנן, הא - הרי ספק מומאה הבאה בידי אדם הוא, שהטמאה  
 72 באה על ידי האדם שהתעטף בטליתו, ולרבי יוחנן ספק טומאה הבאה  
 73 בידי אדם נחשב כדבר שיש בו דעת לישאל שספיקו טמא. מתרצת  
 74 הגמרא: פר מנייה דהתיא - חוץ ממנה, כלומר אל תביא להקשות  
 75 מברייתא זו, דתני רב הושעיא בברייתא שלו לפרש ברייתא זו, שאם  
 76 היה מעשה זה ברשות התיא, ספקו טמא, ואם היה ברשות הרבים,  
 77 ספיקו מהור, ולפי זה באמת דנים אותו כדבר שיש בו דעת לישאל,  
 78 וכדעתו של רבי יוחנן.  
 79 הגמרא דנה בדברי זעירי: גופא - נשוב לעצם דברי זעירי ונבאר  
 80 אותם, אמר זעירי, טומאת מעת לעת שגורו חכמים בנדה, עושה  
 81 גם משכב ששכבה עליו הנדה ומושב שישבה עליו הנדה טמאים,  
 82 לטמא אדם שנגע בהם לטמא בנדים שעליו, ואף על פי שלא נגעו  
 83 בגדים אלו במטה, כנדה גמורה.  
 84 מקשה הגמרא: איני - האם כך הוא, והא כי אתא - והרי כשבא  
 85 אבימי מבי חוואי ושמומא (שמומא) אהא ואייתי מתניתא בידיה - בא  
 86 והביא ברייתא בידו, שטומאת מעת לעת שפנדה, משכבה ומושב  
 87 מטמא במונחה, מאי לאו - האם אין כוונתה להשמיענו שמה מונחה  
 88 של הנדה, כלומר כלי שנגעה בו, לא מטמא אדם ושהרי הוא ראשון  
 89 לטומאה, ורק אב הטומאה מטמא אדם, אף משכבה לא מטמא  
 90 אדם, וקשה לזעירי שאמר שמשכבה ומושב מטמא אדם אף לטמא  
 91 בגדים.  
 92 דוחה רבא את דעתו של המקשן: אמר רבא, ותקברא - וכי סבור  
 93 אתה לומר שמשכבה ומושב אינו מטמא אדם כמשכב ומושב של  
 94 נדה גמורה, והלא קל וחומר הוא, ומה כלי חרס המוקף צמיד  
 95 פתיל, כלומר שהוא מכוסה והכיסוי צמוד ומודבק לכלי, הניצול מן  
 96 הטומאה באהיל המת, אף על פי כן אינו ניצול ממעת לעת שפנדה,  
 97 שאם הסיטה אותו בתוך מעת לעת לראייתה, טמא כאילו הסיטו  
 98 לאחר ראייתה, כמו ששנינו בברייתא המובאת להלן, משכבות  
 99 ומושבבות שאינן ניצולין באהיל המת, שהן כשאר כלים שנטמאים  
 100 באהל המת, אינו דין שאינן ניצולין ממעת לעת שפנדה, ויטמאו  
 101 כאילו ישבה עליהם לאחר ראייתה, שטמאין אדם לטמא בגדים  
 102 שעליו.  
 103 חזרת הגמרא לשאלתה הראשונה: והא אבימי מבי חוואי מתניתא  
 104 קאמר - והרי אבימי מבי חוואי הקשה מהברייתא ששנינו שמשכבה  
 105 ומושבב כמגעה, והיינו שמשכבה ומושבב מטמא ככלי שנגעה בו  
 106 ואינו מטמא אדם. מתרצת הגמרא: אימא - אמור לפרש את  
 107 הברייתא, משכבה ומושבב

1 מפקידה לפקידה מיבעיא - וכי נצרך לומר שממעטת גם על יד  
 2 מפקידה לפקידה, שאם בדקה בבוקר ומצאה טהורה, ושימשה באותו  
 3 יום בעדים, ואחר כך בדקה וראתה דם, אינה טמאה אלא מהזמן  
 4 שאחר התשמיש ולא מזמן בדיקת שחרית, הרי זמן זה שמפקידה  
 5 לפקידה היא פחות ממעת לעת ושהוא עשירים וארבע שעות קודם  
 6 התשמיש.  
 7 מתרצת הגמרא: המשנה הוצרכה להשמיענו שבדיקה זו ממעטת על  
 8 יד מפקידה לפקידה, דמהו דתימא - שמה אמר שממעטת דווקא  
 9 על יד מעת לעת שהוא זמן רב, משום שהישו פה רבנן לפקידה  
 10 דמהרות - שחששו להפסד הטהרות שנגעה בהם בתוך מעת לעת,  
 11 ולכן הקילו לסמוך על בדיקה זו, אבל על יד מפקידה לפקידה  
 12 שהוא זמן מועט לא הקילו שתמעט, קא משמע לן - משמיענו ההנא  
 13 שאינו כן, אלא ממעטת גם על יד מפקידה לפקידה.  
 14 שנינו במשנה: אשה שיש לה וסת דיה שעתה, ביצד דיה שעתה  
 15 וכו', היתה יושבת במטה ועטוקה בטהרות, ופרשה מהמטה וראתה  
 16 דם, היא טמאה והן טהורות. הגמרא תבאר מדוע שנה התבא דין זה  
 17 באשה היושבת במטה. שואלת הגמרא: למה לי למיתני - (לשנות)  
 18 היתה יושבת במטה ועטוקה בטהרות, ליתני - ישנה, היתה  
 19 עטוקה בטהרות ופרשה וראתה, ומדוע הוצרך לומר דין זה באופן  
 20 שהיתה יושבת על המטה. משיבה הגמרא: הא קא משמע לן - דבר  
 21 זה בא התנא להשמיענו, מעמא - הטעם שהמטה טהורה, משום  
 22 דדיה שעתה, כלומר משום שיש לה וסת קבוע ודיה שעתה, הא -  
 23 אבל אם לא היה לה וסת קבוע והיתה מטמאה למפרע מעת לעת,  
 24 מטה נמי מטמא - גם המטה שישבה עליה היתה נטמאת. אומרת  
 25 הגמרא: דין זה שמשמע ממשנתנו שאשה שטמאה למפרע מעת  
 26 לעת מטמאה גם את המטה מסייע ליה לזעירי, דאמר זעירי, טומאת  
 27 מעת לעת שגורו חכמים בנדה עושה גם משכב ששכבה עליו הנדה  
 28 ומושב שישבה עליו הנדה טמאים לטמא אדם שנגע בהם לטמא  
 29 בנדים שעליו, ואף על פי שלא נגעו בגדים אלו במטה.  
 30 מקשה הגמרא: מכדי האי מטה - הרי מטה זו דבר שאין בו דעת  
 31 לישאל הוא, שאי אפשר לשאלה אם נגעה בטומאה או לא, וכל  
 32 דבר שאין בו דעת לישאל ספקו מהור, שהכלל שספק טומאה  
 33 ברשות היחיד טמא נלמד מסוטה, וסוטה יש בה דעת לישאל אם  
 34 נטמאה או לא, ודבר שאין בו דעת לישאל לא נלמד מסוטה, וטומאת  
 35 מעת לעת היא מספק שמה ראתה. מתרצת הגמרא: תרנמה זעירי -  
 36 פירש זעירי את משנתנו, שמדובר בפשהרותיה נישאות אותה  
 37 במטה בתוך מעת לעת לזמן שראתה בו, דהויא ליה - שנחשבת  
 38 מטה זו כיד הפשהרות האוחזות בה, והן יש בהן דעת לישאל, ולכן  
 39 גם המטה טמאה למפרע.  
 40 תירוצ נוסף: והשתא - ועכשיו דאמר רבי יוחנן, ספק טומאה  
 41 הפשה בידים, כגון טומאה זו שבאה על ידי הנדה, וכגון אדם  
 42 הנושא שרץ בידו ויש ספק אם נגע השרץ בכלי, נשאלין עליה,  
 43 כלומר טמא הוא משום שנחשב כדבר שיש בו דעת לישאל, ואפילו  
 44 בקבלי המונח על גבי קרקע נחשב כמי שיש בו דעת לישאל, כיון  
 45 שהדבר המטמא נמצא ביד האדם שיש בו דעת לישאל, ומה שאמרנו  
 46 שדבר שאין בו דעת לישאל ספקו טהור היינו דווקא כגון שרץ המוטל  
 47 סמוך לכלי על גבי הקרקע ויש ספק אם נגע בכלי, שגם המטמא וגם  
 48 הנטמא אין בהם דעת להישאל, לפי זה מיושבת משנתנו ששנינו  
 49 שהמטה שהנדה יושבת עליה טמאה אף על פי שאין הפשהרותיה  
 50 נישאות אותה במטה, שהרי הנדה המטמאה את המטה יש בה דעת  
 51 לישאל.  
 52 הגמרא דנה בדברי רבי יוחנן: גופא - נבאר את עצם דברי רבי יוחנן,  
 53 אמר רבי יוחנן, ספק טומאה בטומאה הבאה בידי אדם, נשאלים  
 54 עליה, כלומר טמא משום שנחשב כדבר שיש בו דעת לישאל, ואפילו